

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра прикладної математики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
математики і інформатики

Григорій ЖОЛТКЕВИЧ

“29” 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Підготовка кваліфікаційної роботи

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 11 – Математика та статистика

спеціальність 113 – Прикладна математика
(шифр і назва)

освітня програма Прикладна математика
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

факультет математики і інформатики

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченого ради факультету математики і інформатики
 “29” серпня 2023 року, протокол №8

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: *Ігнатович Світлана Юріївна*, доктор фізико-математичних наук, доцент, професор кафедри прикладної математики.

Програму схвалено на засіданні кафедри Прикладної математики
 Протокол від “28” серпня 2023 року №10

Завідувач кафедри Прикладної математики

(підпис)

Валерій КОРОБОВ

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) Прикладна математика
 назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
 (керівник проектної групи) Прикладна математика

(підпис)

Сергій ПОСЛАВСЬКИЙ

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету математики і інформатики Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
 назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2023 року №1

Голова науково-методичної комісії факультету математики і інформатики

(підпис)

Ольга АНОЩЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Робоча програма ОК «Підготовка кваліфікаційної роботи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

бакалавр

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності (напряму) 113 – Прикладна математика

спеціалізації _____

1. Опис освітньої компоненти

Виконання кваліфікаційної роботи є заключним етапом навчання студентів за освітньо-професійною програмою і має на меті систематизування, закріплення і розширення теоретичних знань, вмінь та навичок, визначення спроможності їх практичного застосування у вирішенні професійних завдань.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання з прикладної математики, що характеризується комплексністю та/або невизначеністю умов, із застосуванням математичних методів та/або програмних засобів. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Прилюдний захист роботи відбувається перед Екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

1.1. Мета: набуття студентами загальних і професійних компетентностей для подальшого використання їх у подальшій професійній діяльності, виховання потреби систематично поновлювати і творчо застосовувати свої знання та уміння, підготовка студентів до самостійної професійної діяльності за спеціальністю.

1.2. Основні завдання:

- поглиблення і узагальнення знань, формування уявлення про їх застосування,
- формування і розвиток професійно значущих якостей особистості,
- формування уміння працювати самостійно і в науковому співробітництві, уміння організувати власну діяльність,
- формування креативності, творчого мислення, здатності до самонавчання,
- формування уміння працювати з науково-технічною інформацією, отримувати змістовні висновки, перевіряти і обґруntовувати правильність застосованих міркувань і отриманих розв'язків, притримуючись принципів академічної добросердечності.

1.3. Характеристика освітньої компоненти:

Кількість кредитів: 3

Загальна кількість годин: 90

Семестр: 8

Вид освітньої компоненти: обов'язкова

1.4. Заплановані результати навчання

Поглибити і узагальнити теоретичні знання і практичні уміння, набуті під час навчання, застосувати їх для виконання конкретного завдання, набути навичок самостійної роботи за фахом і роботи в науковому співробітництві, набути уміння оформити і захистити роботу, притримуючись принципів академічної доброчесності.

2. Вимоги до кваліфікаційної роботи

Теми кваліфікаційних робіт пропонуються кафедрою прикладної математики з урахуванням наукових інтересів наукових керівників. Студенти за бажанням можуть коригувати / пропонувати теми, виходячи зі своїх наукових інтересів. Теми кваліфікаційних робіт обговорюються на засіданні кафедри прикладної математики і затверджуються наказом ректора (проректора з науково-педагогічної роботи).

Студент отримує завдання на кваліфікаційну роботу встановленого зразка.

Виконання кваліфікаційної роботи. Після отримання завдання студент ознайомлюється з рекомендованими джерелами та/або підбирає джерела самостійно. Завдання може стосуватися вивчення математичної складової з певних джерел, відновлення пропущених доведень, дослідження часткових випадків або узагальнень, побудови прикладів, написання коду для їх перевірки, застосування до розв'язання конкретної задачі тощо. Виконання дослідження студент проводить самостійно у регулярному контакті з науковим керівником, який консультує і обговорює перебіг виконання завдання. Аналіз результатів з інших джерел, постановку задачі і отримані результати студент має самостійно викласти у тексті кваліфікаційної роботи.

Вимоги до академічної доброчесності. При цитуванні наукових робіт слід дотримуватися норм академічної доброчесності. Зокрема, при цитуванні чітко вказувати відповідне джерело. Копіювання чужого тексту, в тому числі прямий переклад чужого тексту з іншої мови без посилання на автора, є грубим порушенням академічної етики і кваліфікується як plagiat. Зокрема, такими текстами можуть бути неопубліковані рукописи наукового керівника або інших співробітників кафедри.

Кожне джерело, що було використане при підготовці кваліфікаційної роботи, повинно бути включеним у перелік використаних джерел. При оформленні переліку джерел рекомендується дотримуватися встановлених вимог, а саме, користуватися такими стандартами (одним на вибір): ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання» або ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Оформлену роботу студент надсилає для перевірки на наявність текстових запозичень у встановленому порядку. Якщо у роботі буде виявлений plagiat, робота повертається студенту для доопрацювання.

Мова кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має бути написана державною мовою. Стиль тексту має бути академічним. Перед подачею остаточного варіанту тексту роботи слід упевнитися у відсутності орфографічних, синтаксичних і стильових помилок. При написанні математичних доведень, наведенні прикладів слід дотримуватися загальноприйнятих вимог до математичного тексту: виклад має бути строгим і логічним. Сформульовані означення, теореми, леми тощо варто супроводжувати прикладами. Якщо в

роботі формулюються алгоритми, то також бажано на нескладних прикладах проілюструвати їх роботу.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, розділів основної частини, висновків і списку використаних джерел. За необхідності розділи можуть бути розбиті на підрозділи. Титульна сторінка роботи оформляється за встановленою формою. Після титульної сторінки до роботи включається анотація українською і англійською мовами. Після анотацій слід навести зміст роботи з позначенням номерів сторінок, з яких починається викладожної частини роботи. До вступу рекомендується включити опис загальної постановки задачі, а також аналіз існуючих джерел з розглядуваної тематики. За необхідності після списку використаних джерел до роботи можуть бути включені додатки: тексти програм, результати обчислень, таблиці, графіки тощо.

Математичні формули. Кваліфікаційну роботу рекомендується оформлювати з використанням системи LaTeX або в редакторі Word. Виключні формули за необхідності можна нумерувати (зручно скористатися автоматичною нумерацією і посиланням в LaTeX). Нумерація може бути наскрізна або в межах розділу.

Вимоги до оформлення тексту. Формат сторінок: А4 (210 x 297 мм). Шрифт 14 Times New Roman, інтервал між рядками 1,5 при оформленні у Word або відповідний шрифт і міжрядковий інтервал при оформленні в LaTeX. Рекомендовані береги: лівий – 30-35 мм, правий – 10-15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

Остаточний варіант кваліфікаційної роботи надсилається рецензенту.

Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить на засіданні кафедри прикладної математики. Після обговорення доповіді студента кафедра ухвалює рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту та надає рекомендації студенту до його виступу під час захисту.

Захист кваліфікаційної роботи. Прилюдний захист роботи відбувається перед Екзаменаційною комісією, яка затвержується наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій може супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки. Доповідь на захисті має бути лаконічною і відповідати академічному стилю.

3. Методи навчання

Дослідницький, пошуковий, метод аналізу і узагальнень, метод проектів, творчі завдання, пояснення, обговорення, консультації.

4. Методи контролю

- Поточний контроль виконання завдання кваліфікаційної роботи.
- Оцінювання поданої кваліфікаційної роботи.
- Проведення і оцінювання захисту.

5. Схема нарахування балів Шкала оцінювання (четирирівнева)

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи включають оцінку поданої роботи, рівень виконання завдання, а також якість захисту роботи.

Поточний контроль з боку наукового керівника: оцінювання перебігу виконання індивідуального завдання і підготовки тексту кваліфікаційної роботи. Ураховуючи творчий і індивідуальний характер кваліфікаційної роботи, при оцінюванні враховується також активність студента, його зацікавленість в роботі, креативність тощо. Свою оцінку науковий керівник викладає у відгуку, який подає до Екзаменаційної комісії.

Оцінювання поданої кваліфікаційної роботи враховує повноту і стиль викладення матеріалу, а також оформлення і рівень виконання вимог академічної добросесності. Оцінку кваліфікаційної роботи висловлює рецензент у рецензії, яку подає до Екзаменаційної комісії.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться прилюдно перед Екзаменаційною комісією, яка їй виставляє остаточну оцінку. Оцінюється також повнота і рівень викладення матеріалу під час захисту і відповіді на додаткові питання щодо змісту роботи і отриманих результатів.

6. Рекомендована література

1. Методичні вказівки до підготовки, виконання і оформлення кваліфікаційної роботи / Кафедра прикладної математики ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2023
https://appmath.univer.kharkov.ua/pdf/P/Kvalifikaciina_robota.pdf